

سوره الفاتحه

باسمه تعالی

دانشگاه تهران

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه آموزشی تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

تعیین ارتباط و مقایسه منبع کنترل و سلامت روانی دانشجویان پسر
ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه تهران

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا شعبانی بهار

استاد مشاور:

دکتر علی یلفانی

نگارش:

سجاد قارلقی

۱۳۸۸/۱۰/۲۰

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
تسبیح

پاییز ۱۳۸۸

۱۲۸۷۳۹

همه‌ی امتیازات این پایان نامه به دانشگاه بوعلی سینا تعلق دارد. در صورت استفاده از تمام یا بخشی از مطالب این پایان نامه در مجلات، کنفرانس‌ها و یا سخنرانی‌ها، باید نام دانشگاه بوعلی سینا (یا اساتید راهنمای پایان نامه) و نام دانشجو با ذکر مأخذ و ضمن کسب مجوز کتبی از دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ثبت شود. در غیر این صورت مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
مدیریت تحصیلات تکمیلی

با یاری خداوند بزرگ، جلسه‌ی دفاع از پایان نامه **سجاد قارلقی** به شماره دانشجویی **۸۵۳۳۲۶۴۰۰۳** در رشته‌ی **تربیت بدنی و علوم ورزشی** دوره‌ی کارشناسی ارشد در تاریخ **۱۳۸۸/۷/۶**، ساعت **۱۷:۳۰-۱۹** در سالن شورا دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بوعلی سینا همدان برگزار شد.

این پایان نامه با عنوان:

تعیین ارتباط بین منبع کنترل و سلامت روانی دانشجویان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار
دانشگاه تهران

مورد تأیید هیأت داوران قرار گرفت و با شماره **۱۹۰۴۴** (نورالوحدیه) و در **جبهی هالی** به تصویب رسید.

داوران:

استاد راهنما: جناب آقای دکتر غلامرضا شعبانی بهار

استاد مشاور: جناب آقای دکتر علی یلفانی

استاد داور داخلی: جناب آقای دکتر علی حیدریان پور

استاد داور خارجی: جناب آقای دکتر حسن اسدی

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده: جناب آقای دکتر محمد آهنگر

تقدیم به:

پدر فداکار و مهربانم که مفهوم علم و معرفت و راه درست زندگی کردن را به من آموخت.

مادر عزیزم که بدون وجود او انجام هیچ کاری برایم ممکن نیست.

تمامی معلمان و استادانم در طی ادوار مختلف تحصیلی.

شکر و قدردانی:

بالطف و عنایت پروردگار دوره کارشناسی ارشد را به پایان رساندم و ادب اقتضاء می‌کند که از کلیه کسانی که در این دوره و در این پایان نامه من را یاری رسانند

شکر و قدردانی نمایم.

از استاد بزرگوار و مهربانم جناب آقای دکتر شعبانی بهار که با پشتیبانی های بی دریغ و محطبه محطه اش در انجام این تحقیق مرایاری کردند از عمق جان شکر و

قدردانی می‌نمایم.

از جناب آقای دکتر یلفانی که زحمت مشاوره این پایان نامه را عهده دار بودند صمیمانه شکر می‌کنم.

بچنین از سایر اساتید گره تربیت بدنی و علوم ورزشی و دکتر ناظم، دکتر فرهمپور، دکتر عنبریان، دکتر حیدریان پور که در این دوره دانشجوی آنها بوده ام تقدیر و

شکر می‌کنم.

از زحمات تمامی دوستان و آشنایان پاسکزاری نموده و همچنین تمامی مسئولین و کارکنان محترم دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بوعلی سینا می‌بهران که

وفاق این پایان نامه به نظرات و کلمات آنها مین است. اجر یکی این عزیزان را از درگاه خداوند متعال خواستارم.

نام خانوادگی دانشجو: قارلقی

نام: سجاد

عنوان پایان نامه:

تعیین ارتباط و مقایسه منبع کنترل و سلامت روانی دانشجویان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه تهران

استاد راهنما: دکتر غلامرضا شعبانی بهار

استاد(ان) مشاور: دکتر علی یلفانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته: تربیت بدنی و علوم ورزشی	گرایش: عمومی
دانشگاه: بو علی سینای همدان	دانشکده: ادبیات	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۸۸/۷/۶	تعداد صفحه: ۱۶۶	

کلید واژه ها: (واژه هایی که بیانگر موضوع پایان نامه است)

منبع کنترل، سلامت روان، ورزشکار و غیر ورزشکار، دانشگاه تهران

چکیده: (این قسمت حداکثر در دو صفحه تایپ شود، حداکثر ۳۰۰ کلمه)

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط و مقایسه منبع کنترل و سلامت روانی در بین دو گروه از دانشجویان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه تهران می باشد. نمونه آماری تحقیق را ۲۰۶ نفر از دانشجویان پسر (۱۰۳ نفر ورزشکار و ۱۰۳ نفر غیر ورزشکار) ۱۸-۲۵ ساله دانشگاه تهران در سال ۱۳۸۷ تشکیل داده بودند. روش تحقیق این پژوهش از نوع توصیفی- پس رویدادی است و برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه مربوط به اطلاعات فردی (محقق ساخته) و پرسشنامه های استاندارد منبع کنترل راتر (۱۹۶۶) و سلامت روانی گلد برگ (۱۹۷۹) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها، علاوه بر آمار توصیفی، از آزمون های آماری استنباطی نظیر آزمون ضریب همبستگی پیرسون، ضریب همبستگی کندال، و آزمون تی استیودنت (t -test)، استفاده گردید. نتایج این بررسی ها نشان داد که بین منبع کنترل و سلامت روانی (علائم جسمانی، علائم اختلال در کارکرد اجتماعی، علائم اختلال در خواب و اضطراب و علائم افسردگی) دانشجویان ورزشکار و غیرورزشکار تفاوت معنی داری وجود دارد ($p < 0/05$). یعنی از نظر منبع کنترل درونی و سلامت

روانی، ورزشکاران در مقایسه با افراد غیر ورزشکار وضعیت بهتری دارند. همچنین بین متغیر های منبع کنترل و سلامت روانی با سابقه ورزشی دانشجویان ورزشکار رابطه معنی داری وجود ندارد ($p < 0/05$). از طرفی بین منبع کنترل و میزان سلامت روانی دانشجویان پسر ورزشکار رابطه مثبت و معنی داری مشاهده گردید ($p < 0/05$). در مجموع نتایج نشان داد دانشجویان پسر ورزشکار از نظر منبع کنترل، درونی تر و به لحاظ تندرستی و سلامت روانی در وضعیت بهتری نسبت به دانشجویان پسر غیرورزشکار به سر می برند. بنابر این پیشنهاد می شود هر چه زمینه شرکت دانشجویان در فعالیت های حرکتی و ورزشی فراهم شود، منبع کنترل آنان درونی شده و وضعیت سلامت روانی بهتر و اختلالات روانی آنان کمتر خواهد شد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱- فصل اول: طرح تحقیق	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۲-۱- بیان مسئله	۵
۳-۱- اهمیت و ضرورت	۸
۴-۱- اهداف تحقیق	۱۰
۴-۱-۱- هدف کلی	۱۰
۴-۱-۲- اهداف اختصاصی	۱۱
۵-۱- فرضیه های تحقیق	۱۲
۶-۱- محدودیت های تحقیق	۱۳
۷-۱- تعاریف واژه‌ها و اصطلاحات	۱۴
۲- فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق	۱۸
۱-۲- مقدمه	۱۹
۲-۲- پیدایش روانشناسی ورزشی	۱۹
۳-۲- شخصیت و ورزش	۲۲
۴-۲- زمینه های نظری مفهوم منبع کنترل	۲۶
۴-۲-۱- نظریه های اسناد	۲۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۸	۲-۴-۲- نظریه اسناد روانشناسی ساده هایدر .....
۲۹	۳-۴-۲- نظریه اسنادی واینر .....
۳۱	۴-۴-۲- نظریه یادگیری اجتماعی راتر .....
۳۴	۵-۴-۲- منبع کنترل از دیدگاه راتر .....
۳۶	۶-۴-۲- عوامل موثر در شکل گیری منبع کنترل .....
۳۹	۵-۲- منبع کنترل و توسعه ابزارهای سنجش آن .....
۴۱	۱-۵-۲- آزمون‌های دیگر منبع کنترل درونی - بیرونی .....
۴۱	۲-۵-۲- معرفی ، اعتبار و روانی پرسشنامه منبع کنترل درونی- بیرونی راتر .....
۴۴	۶-۲- سلامت روانی و تعاریف آن .....
۴۶	۷-۲- مفهوم سلامت روان بر اساس نظریه‌های مختلف .....
۴۶	۱-۷-۲- نظریه زیست‌شناسی .....
۴۷	۲-۷-۲- نظریه روانکاوی .....
۴۹	۳-۷-۲- نظریه رفتارگرایی .....
۵۰	۴-۷-۲- نظریه انسان گرایی .....
۵۲	۵-۷-۲- نظریه بوم شناسی .....
۵۲	۸-۲- مشخصات افراد سالم .....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵۴	۹-۲. فشار روانی و سلامت روانی .....
۵۵	۱۰-۲. فشار روانی .....
۵۶	۱۱-۲. نشانه‌های فشار روانی .....
۵۷	۱۲-۲. راههای مقابله با فشار روانی .....
۶۰	۱۳-۲. علل افزایش و شیوع بیماری‌های روانی .....
۶۰	۱۴-۲. تأثیر حالات جسمی بر روان .....
۶۱	۱۵-۲. تأثیر حالات روانی بر جسم .....
۶۲	۱۶-۲. رابطه منبع کنترل و سلامت روانی با ورزش .....
۶۸	۱۷-۲. پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ) ۲۸ سئوالی .....
۷۲	۱۸-۲. تحقیقات انجام شده در داخل کشور .....
۷۷	۱۹-۲. تحقیقات انجام شده در خارج کشور .....
۹۰	۲۰-۲. نتیجه گیری از تحقیقات انجام شده .....
۹۲	۳- فصل سوم : روش شناسی تحقیق .....
۹۳	۳-۱- مقدمه .....
۹۳	۳-۲- روش تحقیق .....
۹۴	۳-۳- جامعه آماری .....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳-۴-۹۴	نمونه‌گیری و نحوه‌گزینش افراد .....
۳-۵-۹۵	روش اجرای آزمون .....
۳-۶-۹۷	ابزار اندازه‌گیری .....
۳-۷-۱۰۱	روش آماری .....
۴-۱۰۲	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل آماری .....
۴-۱-۱۰۳	۱-۱. مقدمه .....
۴-۲-۱۰۳	۲-۲. اطلاعات جمع‌آوری شده .....
۴-۲-۱-۱۰۶	۱-۲-۱. سن آزمودنی‌ها .....
۴-۲-۲-۱۰۶	۲-۲-۲. سابقه ورزشی .....
۴-۳-۱۰۸	۳-۳. شاخص‌های آماری مربوط به متغیرهای تحقیق .....
۴-۳-۱-۱۰۸	۱-۳-۱. نمرات منبع کنترل آزمودنی‌ها .....
۴-۳-۲-۱۰۹	۲-۳-۲. نمرات سلامت روانی آزمودنی‌ها .....
۴-۳-۲-۱۱۱	۲-۳-۲. نمرات مقیاس‌های چهارگانه سلامت روانی آزمودنی‌ها .....
۴-۴-۱۱۴	۴-۴. آزمون فرضیه‌های پژوهش .....
۵-۱۲۶	فصل پنجم : بحث و نتیجه‌گیری .....
۵-۱-۱۲۷	۱-۵. مقدمه .....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲-۵	خلاصه تحقیق ۱۲۷
۳-۵	بحث و نتیجه گیری ۱۲۹
۴-۵	جمع بندی و نتیجه گیری ۱۳۴
۴-۵	پیشنهادات ۱۳۵
۱-۴-۵	پیشنادهای برخاسته از تحقیق ۱۳۵
۲-۴-۵	پیشنادهایی برای تحقیقات بعدی ۱۳۷
۶- پیوست ها	..... ۱۳۹
۷- فهرست منابع	..... ۱۴۷

فهرست جدول ها

صفحه

شماره

جدول (۱-۲) مدل واینر از اسناد علی	۲۹
جدول (۲-۲) مدل تکاملی طبقه بندی اسنادی واینر	۳۰
جدول (۳-۲) همبستگی بای سریال سئوالات مقیاس منبع کنترل راتر	۴۳
جدول (۱-۳) روش های مختلف نمره گذاری آزمون GHQ (گلدبرگ، ۱۹۷۲)	۹۹
جدول (۱-۴) فراوانی آزمودنی ها در گروه های مختلف	۱۰۳
جدول (۲-۴) فراوانی دانشجویان رشته های ورزشی انفرادی به تفکیک رشته	۱۰۴
جدول (۳-۴) فراوانی دانشجویان رشته های تیمی (گروهی) به تفکیک رشته	۱۰۵
جدول (۴-۴) اطلاعات مربوط به سن آزمودنی ها	۱۰۶
جدول (۵-۴) توزیع گروه ورزشکاران برحسب سابقه ورزش (به سال)	۱۰۶
جدول (۶-۴) اطلاعات مربوط به نمرات منبع کنترل آزمودنی ها	۱۰۸
جدول (۷-۴) اطلاعات مربوط به نمرات سلامت روانی آزمودنی ها	۱۰۹
جدول (۸-۴) نمرات آزمودنی ها به تفکیک مقیاس های چهارگانه سلامت روانی	۱۱۱
جدول (۹-۴) مقایسه دو گروه ورزشکار و غیرورزشکار از نظر منبع کنترل	۱۱۵
جدول (۱۰-۴) مقایسه دو گروه ورزشکاران رشته های انفرادی و گروهی از نظر منبع کنترل	۱۱۶
جدول (۱۱-۴) شاخص های آماری مربوط به مؤلفه علائم جسمانی	۱۱۷
جدول (۱۲-۴) شاخص های آماری مربوط به مؤلفه اضطراب و اختلال در خواب	۱۱۸

فهرست جدول ها

صفحه

شماره

-
- جدول ۴-۱۳) شاخص های آماری مربوط به مؤلفه کارکرد اجتماعی ۱۱۹
- جدول ۴-۱۴) شاخص های آماری مربوط به مؤلفه علائم افسردگی ۱۲۰
- جدول ۴-۱۵) مقایسه دو گروه ورزشکار و غیرورزشکار از نظر سلامت روانی ۱۲۱
- جدول ۴-۱۶) مقایسه دو گروه دانشجویان پسر ورزشکار رشته های انفرادی و گروهی از نظر سلامت روانی ۱۲۲
- جدول ۴-۱۷) ارتباط بین منبع کنترل و سابقه ورزشی دانشجویان پسر ورزشکار ۱۲۳
- جدول ۴-۱۸) ارتباط بین سلامت روانی و سابقه ورزشی دانشجویان پسر ورزشکار ۱۲۴
- جدول ۴-۱۹) ارتباط بین منبع کنترل و سلامت روانی دانشجویان پسر ورزشکار ۱۲۵

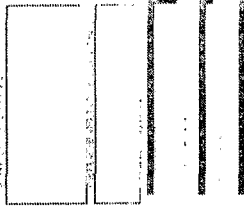
فهرست نمودارها

صفحه

شماره

-
- نمودار ۱-۴) نمودار فراوانی مربوط به ورزشکاران رشته‌های انفرادی ۱۰۴
- نمودار ۲-۴) نمودار فراوانی ورزشکاران رشته‌های گروهی ۱۰۵
- نمودار ۳-۴) نمودار توزیع گروه ورزشکار بر حسب سابقه ورزشی ۱۰۷
- نمودار ۴-۴) مقایسه میانگین منبع کنترل دانشجویان ورزشکار و غیرورزشکار ۱۰۸
- نمودار ۵-۴) مقایسه میانگین منبع کنترل دانشجویان ورزشکار رشته‌های انفرادی و گروهی ۱۰۹
- نمودار ۶-۴) مقایسه میانگین سلامت روانی دانشجویان ورزشکار رشته‌های انفرادی و گروهی ۱۱۰
- نمودار ۷-۴) مقایسه میانگین سلامت روانی دانشجویان ورزشکار رشته‌های انفرادی و گروهی ۱۱۰
- نمودار ۸-۴) مقایسه نمرات مقیاس‌های چهارگانه دانشجویان ورزشکار ۱۱۲
- نمودار ۹-۴) مقایسه نمرات مقیاس‌های چهارگانه دانشجویان غیرورزشکار ۱۱۳
- نمودار ۱۰-۴) مقایسه مقیاس‌های چهارگانه ورزشکاران با غیرورزشکاران ۱۱۴

فصل اول

طرح تحقیق

۱-۱. مقدمه

اکثر کارشناسان اعتقاد دارند که تربیت بدنی بخش لاینفک و جدا نشدنی از تعلیم و تربیت است که در صورت آموزش صحیح و رعایت اصول علمی، می تواند نقش بسیار اساسی در فرایند تعلیم و تربیت ایفا نماید. از آنجایی که یکی از اهداف تعلیم و تربیت، پرورش همه جانبه و در یک کلام انسان کامل است، ضرورت دارد که آموزش ها، تمامی ابعاد وجودی انسان اعم از بعد روحی، جسمی، اخلاقی و اعتقادی را در بر گیرد. تربیت بدنی با توجه به ماهیتی که دارد، یکی از بهترین ابزارهای تربیتی به شمار می رود چرا که تربیت بدنی در روند تعلیم و تربیت خود، علاوه بر آنکه بر بعد جسمانی شاگردان توجه و تاکید می کند بلکه به سایر جنبه های آدمی (روانی، اخلاقی، اعتقادی و عاطفی و ...) را نیز مورد توجه قرار می دهد. امروزه اکثر کارشناسان امور تربیتی اعتقاد دارند که بهترین نوع آموزش آن است که علاوه بر این که تغییری در رفتار دانش آموز ایجاد کند بایستی اثرات آن را به صورت طولانی مدت در ذهن شاگرد باقی بماند. بنابراین آن دسته از آموزش ها موثر خواهد بود که در کنار پرداختن به مسائل تئوری و نظری، به جنبه های عملی و اجرایی آن نیز پرداخته شود. لذا تربیت بدنی یکی از آن رشته های است که در تمامی مراحل آموزش خود، توجه توأمان به جنبه های تئوری و عملی داشته و راز موفقیت و اثر بخشی خود را در این اصل آموزش (تئوری-عملی) یافته است (شعبانی بهار، ۱۳۸۶).

رشد و پرورش شخصیت و بهبود در سلامت روانی افراد در جوامع پرازدحام کنونی توجه بسیاری از روانشناسان خصوصاً روانشناسان ورزشی را به خود جلب نموده است و مشارکت ورزشی به عنوان یکی از عواملی که باعث به وجود آمدن تغییراتی در ویژگی های شخصیتی افراد می شود، از دیرباز

مورد توجه قرار گرفته و موضوع تحقیق و پژوهش‌های بسیاری را به خود اختصاص داده است (یاقوتی، ۱۳۷۹).

امروز می‌دانیم که تربیت بدنی بخش مهمی از تعلیم و تربیت امروزی را تشکیل می‌دهد و اهدافی همچون: توسعه قابلیت‌های جسمانی (قدرت، استقامت، انعطاف پذیری، سرعت و ...) و توسعه قابلیت‌های روانی (آرامش روانی، اعتماد به نفس، ایجاد شخصیت مطلوب و ...) را مورد توجه قرار می‌دهد. از جمله اهداف ویژه تربیت بدنی در حوزه علوم اجتماعی می‌توان از توسعه اعتماد به نفس و اراده، ایجاد آرامش روان، بیدار نمودن حس فعالیت کار، تربیت استعداد، ایجاد حس همکاری و تعاون، احترام به زندگی فردی و اجتماعی، اطلاعات از قوانین و مقررات، پیدا نمودن حس فرمانبرداری و ایجاد مدیریت صحیح، ایجاد شخصیت مطلوب، ایجاد تهور و شجاعت و غلبه بر ترس را نام برد. به همین دلیل است که از تربیت بدنی به عنوان کارگاه عملی تعلیم و تربیت یاد می‌کنند. یعنی تنها جایی که دانشجویان به لحاظ شرایط خاصی عملاً حیطه‌های مختلف وجودی خود را تحت تعلیم و تربیت قرار می‌دهند، شرکت در فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش است (رحمانی نیا، ۱۳۷۷).

از طرفی ما دارای کشوری در حال توسعه و جوان می‌باشیم که جمعیت زیادی از جامعه ما را قشر دانش‌آموز و دانشجو تشکیل می‌دهند که به ویژه دانشجویان که دوره حساس جوانی را سپری می‌کنند، جوانان در این دوران ممکن است بنا به دلایل مختلفی از جمله احساسات افراطی، جستجوی هویت، ترس از مسئولیت پذیری، فشارهای درسی، انتخاب مشاغل و برخی مسایل دیگر تحت فشارهای روانی زیادی قرار بگیرند و شدیداً در معرض آسیب روانی باشند. چنانچه به وضعیت سلامت روانی این آینده سازان کشور توجه نشود ممکن است آسیب‌های جبران ناپذیری به پیکر اجتماع وارد شود. در

حال حاضر ورزش علاوه بر آنکه ممکن است در بهداشت جسم و روح جوانان نقش بسزایی داشته باشد مورد علاقه جوانان نیز می‌باشد و می‌تواند به عنوان راهکاری جهت توسعه سلامت روانی آنها مورد استفاده قرار بگیرد.

شرکت در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند علاوه بر افزایش قابلیت‌های جسمانی و مهارتی، باعث تمدد اعصاب، آسودگی خیال، دور شدن از مشکلات و مسایل روزمره و بالاخره تعدیل ساختارهای روانی فرد می‌شود. منبع کنترل^۱ به باور افراد در این مورد که آیا شکست‌ها و موفقیت‌ها در زندگی آن توسط خودشان کنترل می‌شود (منبع کنترل درونی) و یا توسط دیگران (منبع کنترل بیرونی) اشاره دارد (راتر، به نقل از فراهانی، ۱۹۹۶).

افراد معتقد به منبع کنترل درونی در رسیدن به هدف‌ها کوشش بیشتری صرف می‌کنند و ضمن اعتماد به نفس بیشتر، کنترل امور زندگی خویش را از درون خود می‌پندارند. مطالعات نشان داده است که افراد ورزشکار نسبت به غیرورزشکاران منبع کنترل درونی‌تر و سلامت روانی بهینه‌تری داشته‌اند (اتکینسون، ترجمه اخوت، ۱۳۷۵).

با توجه به نتایج متفاوت بدست آمده در خصوص تغییرات ایجاد شده ناشی از مشارکت ورزشی بر روی دو متغیر منبع کنترل و سلامت روان و عدم اظهار نظر قاطع و صریح در این زمینه، این تحقیق درصدد است که مقایسه‌ایی اجمالی راجع به منبع کنترل و سلامت روان دانشجویان ورزشکار (رشته‌های انفرادی، تیمی) و دانشجویان غیرورزشکار دانشگاه تهران به عمل آورد.

---

^۱. Locus of Control